

esperanto USA

Bi-monthly bulletin published by the Esperanto League for North America ☆ 4/2000
Dumonata bulteno publikigata de Esperanto-Ligo por Norda Ameriko ☆ Aŭgusto 2000

Look inside for:

Vortoj prezidantaj	2
Dialogo interdirektora	3
Raporto de NASKa	4
Music, etc.	5
Recenzoj <i>jubilee</i>	6, 7
Vort-arto	8
<i>plus</i>	
Loke kaj regione	2
Menciinde	7, 8

Over 5,000 languages and dialects have been lost in the 20th century, say linguists. In the Americas alone, over 1,000 languages have disappeared or reached the brink of extinction in the last 30 years. (*The Ecologist*, June 2000, p. 9)

Dear Esperanto supporters back home in the US

Europe has captured me, but I'm finally coming back to you this fall, though it's not going to be easy after 15 months on the road. You see, when I left California in April 1999, I only planned to travel around Europe for a month, using the *Pasporta Servo* (a list of free home-stay Esperantist hosts), but when I got over here, I got bit by the Esperanto meeting bug (or drug, if you'll excuse the metaphor). Ever since, for a year and 3 months now, I've been wandering from the IJK (International Youth Congress, Hungary) to the IS (week-long New Year's Party in Germany) to KEF (Cultural Esperanto Festival, Helsinki), just to mention a few, staying with Esperantists along the way. And having the adventure of my life.

I'm not the only one to get this travel sickness; Joel Brozovsky, the new director of ELNA's CO, had it even worse than me, I hear. (We'll have to start a therapy club for ex-world-wandering Esperantists.)

But all good things must come to an end. Finally my brother has succeeded in giving me an irresistible reason to come home (besides the fact that I've almost reached my parental borrowing limit of \$5000): I'm going to be an aunt! So this September, I'm finally going home, just in time to see the little red-faced miracle fresh out of the oven.

After all the excitement dies down and my tiny niece or nephew still isn't cute and interesting yet, I'll escape and hit the road again for a few months, but this time in my own North America. Destination: universities and high schools, where I'll give talks about my trip and hopefully get interviewed in newspapers and radio programs, getting a lot of positive publicity for Esperanto. At each talk I'll have lots of materials for sale: books and pamphlets for learning the language or about the language, CDs of Esperanto music, etc. I'll also try to get the libraries to buy at least one Esperanto textbook for their collection. The point is to get young people (in their teens & twenties) interested in learning Esperanto, of course, and thus activate our dormant youth movement. And then after getting back, I can start working on getting USEJ (United States

Esperanto Youth) organized, plan some regional youth meetings, volunteer at the ELNA office, etc.

I'll arrange the talks where the most active Esperantists in the U.S. and Canada live, so they can be local contacts for publicity preparation work and follow up when students want to learn the language. They can also host me at their homes, so we can get to know each other well, practice the language, exchange stories, and especially help each other make contacts with other north American Esperantists, so we can all start to work together more as a team despite how spread out we are.

There's just one little complication – as I mentioned, I'm out of money. But I think it's much more impressive to do this lecture tour immediately, *hot off the plane*, so to say, especially since my enthusiasm and memories will fade quickly as I get used to the U.S. again. I'm used to working off of a tiny budget and sleeping on floors, but the minimum spending I'll have to do will be for travel between Esperantists.

So I'm going to need some sponsors willing to give contributions for the bus tickets between cities, for example, or volunteer drivers. So I'm establishing an account at UEA for donations, and I'm going to appeal to all my friends and hosts in Europe too. I'm going to look into getting commercial sponsorship from REI (where I bought my travel equipment), and whether it's possible to get paid for giving these talks by the schools and universities. But I haven't the faintest idea how best to do that, so has anyone got any advice?

Besides that, and even more importantly, I need to find the active Esperantists in the U.S. and Canada! If you are one, or if you can recommend someone you know, please e-mail me at amandahigley@hotmail.com. Other kinds of advice, especially in the field of Esperanto marketing (has anyone read *Esperanto sen mitoj* yet?) would also help tremendously. Thanks very much, and see you this fall!

Amanda HIGLEY
(en Eŭropo ie)

Esperanto League for North America
PO Box 1129, El Cerrito CA 94530,
USA/USONO
tel: 510/653-0998; fax: 510/653-1468;
e-mail: elna@esperanto-usa.org

President/Prezidanto: David T Wolff
Vice President/Vicprezidanto: Grant Goodall
Secretary/Sekretario: Ellen M Eddy
Treasurer/Kasisto: Don Bushaw
Other Board Members/Aliaj estraranoj:
Peggy Dolter, D Gary Grady, Jennifer Korp, Ralph Lewin, Elizabeth Raible, Orlando E Raola, Derek Roff, Sylvan J Zaft, Michele Zielinsky

Director, Central Office/Direktoro de la Centra Oficejo: Joel Brozovsky
Vice Director, Central Office/Vicdirektoro de la Centra Oficejo: Ionel Oneț

esperanto USA

Bi-monthly bulletin published by the Esperanto League for North America
Dumonata bulteno publikigata de Esperanto-Ligo por Norda Ameriko
Vol. 36, No. 4
ISSN 1056-0297

Editor/Redaktoro: Ionel Oneț
tel: 510/653-0996; fax: 510/653-1468;
e-mail: ionel@esperanto-usa.org

Materials for *esperanto USA* should be sent to/Materialojn por *esperanto USA* oni sendu al: *esperanto USA*, PO Box 1129, El Cerrito CA 94530, USA/USONO, or by e-mail/aŭ e-poŝte al: *e-usa@esperanto-usa.org*.

The opinions expressed in this bulletin are those of the authors, and don't necessarily represent the point of view of ELNA or its newsletter/La opinioj esprimataj en ĉi bulteno apartenas al la aŭtoroj, kaj ne nepre prezentas la vidpunkton de ELNA aŭ ties novajletero.

Reprinting materials from this bulletin is permitted, provided that due credit is given, and a copy of the reprinted material is sent to ELNA/Estas permesate reaperigi materialojn el ĉi bulteno, kondiĉe ke oni ĝuste indiku la fonton kaj ke oni sendu ekzempleron de la republikigita materialo al ELNA.

Deadline for the next issue/Limdato por la sekva numero: 29.09.2000.

Saluton ĉiuj,

I have to write this column at least two weeks before it gets to you, while several matters are still being decided. But by the time you read this, ELNA should have made progress in a number of areas.

We should have a new committee head for the Local Groups Committee, which will help us strengthen our local groups. We should have a new committee head for Permanent Convention Committee, which will help us arrange better annual conventions and make things easier for the local groups that host our conventions. Both of these positions have been vacant for far too long, so these are excellent steps.

The Board should have voted on a number of proposals to bring our finances a little bit back to where they should be, and to clarify the responsibilities of Board members.

Our new Director of the Central Office, Joel Brozovsky, should be getting settled in, learning the responsibilities (and learning his way around San Francisco). Welcome, Joel!

Thanks –

David WOLFF, President
dwolff@world.std.com
978/264-0286 (8-10pm Eastern time weekdays, noon-5pm weekends)

Loke kaj regione

La ĉi-jara Tut-Kalifornia Esperanto-Konferenco okazos de la 22a ĝis la 24a de septembro, 2000, ĉe la Best Western Truckee Tahoe Inn, Truckee, Kalifornio. Por informoj, kontrolu la TTT-paĝon <http://www.esperanto.org/tkek2000/> aŭ petu informojn ĉe: Don Harlow, PO Box 551, Pinole CA 94564; ☎ 510/222-0187; ✉ tkek2000@hotmail.com.

La ĉiujara aŭtuna E-renkontiĝo ĉe la vermonta montargastejo Okemo Mountain Resort okazos jam la sepan fojon de la 7a ĝis la 9a de oktobro. Internacia Semajnfino Esperantista (ISE) estas konata kaj kunlabora aranĝo inter esperantistoj en orienta Usono kaj Kanado, aparte Kebeĉio, kio garantias internacian etoson dum la babilado, kursetoj, prelegoj, ekskur-

And for those of you who have been wondering what you can do to help ELNA, we have a list of some two dozen areas where we can use volunteers, and that list should be up on our web site (www.esperanto-usa.org). So far it's only in Esperanto, but feel free to contact us for a translation or an explanation of the projects. Remember to send a Talent Bank form to the CO if you can help. I particularly want to thank Tim Boronczyk, our Talent Bank Coordinator, for helping match projects and volunteers – we've needed someone to handle this for far too long, and it's a huge relief that Tim is working on this. Also, of course, Jay Fishman is keeping the web site up to date.

Just a note, Gary Grady is the new head of the Capital Investment Committee. This committee takes care of investing our funds and makes sure they are both secure and productive. Congratulations and thanks, Gary.

And Ege Bone!s go to Board member Derek Roff, who is now a Life Member of UEA; and to Ralph Lewin, also a Board member, whose book on coprology was favorably reviewed in the June *Mensa Bulletin*.

CHANGING OF THE GUARD

at the CO

*Dum mia lasta vizito en Londono mi atendis, ĉirkaŭate de centoj da scivolemaj gapantoj, antaŭ la Palaco Buckingham la faman ŝanĝon de la pala-
ca gvardio. La atendado estis vana, pro la pluvo,
kompreneble. Sen speciale atendi tion, la trian fo-
jon, mi spertas ŝanĝon de "gvardio" en la Centra
Oficejo de ELNA, kies deĵorantoj rekte, kuraĝe kaj
ĉirkaŭate de nebulo klopodas alporti sian kontri-
buon al la antaŭenigo de nia Afero en Usono. La
inta kaj la onta direktoroj antaŭ nelonge dialogis
pri si kaj pri la Afero mem. Ĉi-subas parto de ilia
dialogo. – io*

Miko: After seven years of working in the Central Office of ELNA, I shall be moving on back to the academic world. After a year-long study of the Classics of Asian literature and philosophy, I shall be seeking a teaching position. I don't know where I shall teach nor what subject will be my field, but I can be certain that everything I do in the future will always contain an aspect of internationalism informed by Zamenhof's *Homaranismo*. As I am fond of saying, I have been infected by the Esperanto virus, and that will never go away! My years here have been rewarding, for I now have friends all over the US and in many other parts of the world. I have been able to say proudly that I am working for a non-profit organization whose goals are noble (although quixotic) and worthy of a commitment of energy and time. And now it is

time to hand over this happy responsibility to my successor, Joel Brozovsky, who has already been living full-time in Esperantujo for the past sixteen years. Joel, can you tell us a few things about yourself and your recent life?

Joel: Although born in the USA, in Washington State, I have, as you said, been living overseas, in Esperanto-land, since 1984. I traveled for three years around the world, came back to the US for half a year, three months of which were spent traveling around the US lecturing about my travels in Esperanto-land, then went to Japan to work for the Shinto religion Oomoto as their resident foreign Esperantist. During those 16

years, Esperanto has been my main language; that is, I used Esperanto more than any other language. At Oomoto I edited the magazine in Esperanto called *Oomoto*, as well as occasional books, brochures, lectures, etc. I helped with the various Esperanto activities, taught the language in evenings, weekends and holidays, and helped to welcome visitors from all over the world. It was a very rewarding time for me due to the Esperanto work, as well as the chance to become acquainted with the Japanese culture and with Oomoto.

La redaktoro inter la inta kaj la onta direktoroj

Miko: I am sure it must be something of a shock to return to the States after such a long absence. What differences and similarities do you notice between the Esperanto movement in Japan compared with here in the U.S.A.?

Joel: Yes, coming home is more of a shock than going to any new country, it seems to me. A comparison between the Esperanto movements in Japan and the US could take up much more space than is available here; I hope to present that in more depth later. But very briefly, I can say that, although Japan has half as many people as the US, there are about twice as many people in Japan who are members of an Esperanto organization,

compared to the US. Usually at least twice as many Japanese go to the Universal Congress of Esperanto than people from the US. I suspect that in the US there actually are about as many Esperantists as in Japan, but they seem less countably active.

Miko: Although we have been quite aware of the need to recruit more ELNA members, the membership has actually been declining despite all our efforts. What do you plan to do to attract new members?

Joel: "Plan" probably isn't the best word here, because intentions will have to be discussed with the Board before they can become concrete plans. What I hope to do, in very general terms, is to find efficient ways to communicate to as many as possible the reality of Esperanto as it is practiced in the world. When I learned the language in the US, I knew very little about how it was being used, especially by young people. During my travels, I was very surprised to see how well Esperanto works, and how much it is being used. It shouldn't be such a secret.

Miko: Certainly your experiences will add new rich insights to ELNA's techniques of interacting with the world at large. I am sure that many people will be swayed

by your own successful application of Esperanto in profoundly international contexts. And the simple fact of your newness to this position will add some fresh energy and insight to the tasks. I wish you better luck with computers than I have suffered; and may your interaction with ELNA-members be as fruitful and happy as has been mine!

Joel: Thank you. As one of my first tasks as the new director of the office, I wish to thank you for your many years of very dedicated service. Good luck in the new phases of your life. I look forward to working with Esperantists and supporters of Esperanto in the US, and throughout the Americas.

NASK 2000

tri semajnoj en Esperantio

Iuj diras ke Esperantio ne vere ekzistas, sed tiuj fakte ne konas la veron: Esperantio estas reala loko, kaj mi loĝis tie dum tri semajnoj ĉi-somere. En Esperantio la suno ne multe brilis, nebulo kaj nuboj kovris la ĉielon, la aero estis malvarmeta kaj venta, kaj viroj, virinoj, knaboj kaj knabinoj parolis Esperanton de la frumateno ĝis enlitiĝo. Tiel estis ĉe la San-Franciska Ŝtata Universitato dum la Nord-Amerika Somera Kursaro de Esperanto (NASK) 2000, de 26 junio ĝis 14 julio.

En San-franciskon venis 45 studentoj el pli ol 10 landoj, 3 geinstruistoj (Grant Goodall, Spomenka Ŝtimec kaj Dennis Keefe) kaj 1 help-instruisto (Reza Kher-Khah). Unuaj impresoj (jen mia unua sperto che SFŜU): granda flughaveno, senproblema atingo de la universitato, akceptejo, lifto kaj la vizaĝoj de Ellen Eddy kaj aliaj esperantistoj kiuj jam alvenis. Malgrandaj ĉambroj, novaj samĉambranoj, sinprezentadoj, babilado, ekĝoĝiĝo. Malvarma aero! Manko de suno! Ĉu mi povas paroli aŭ ne? Kiu diable estas la vorto por “clam chowder”?

Komencantoj, progresantoj kaj spertuloj studis la lingvon, literaturon, kulturon kaj historion de nia lingvo. Ni ĉiuj kunloĝis sur la sama etaĝo de universitata dormejo, kaj la koridoroj senprokraste komencis aspekti... nu, neordinaraj? Aperis afiŝoj apud la pordoj kaj sur la muroj: “Vira necesejo”, “Akvoŝtato”, “Por voki la lifton”, “Puraj littukoj”, “Ĉi tie forĵetu la rubon” ktp. Ne nur esperantistoj loĝis sur tiu etaĝo, kaj mi ŝatus scii kion pensis la aliaj... Frumatene oni aŭdis “saluton!”, “bonan matenon!”, “kiel vi fartas?” kaj malfruvespere “dormu bone!” kaj “ek al la lito!” Nia komunumo estiĝis rapide kaj senzorge. Komunumo de diversaj aĝoj, nacioj, koloroj, opinioj kaj kredoj, sed vere komunumo en kiu ĉiuj strebis al bonaj interkompreniĝoj kaj subteno. Junuloj kaj maljunuloj (kaj mezaĝuloj, kompreneble), japanoj, rumanoj, kostarikanoj, senegalianoj, gvatemalanoj, kroatoj, usonanoj, irananoj, rusoj, kanadanoj – sed ve-

re ni estis nur esperantistoj. Kia diferenco disde la aliaj grupoj ĉe la universitato, en kiuj ĉiuj membroj aspektis kaj parolis same! Mi senhezite diras ke dum la kursaro regis mirindaj bonvolo, bonkorereco, subteno, helpemo kaj feliĉo.

Oni multe lernis en la klasoj, sed eble eĉ pli ekster la klasoj. Grupoj ekskursis tra la urbo, babilante esperantlingve en la tramoj, busoj, trajnoj, restoracioj, parkoj, butikoj, muzeoj kaj stratoj. Preskaŭ neniu manĝis sola; ĉiam ni okupis “niajn” lokojn en la manĝejo, kvarope, kvinope, sesope aŭ pli. Oni diskutis la veteron, la celon de vivo, poezion, politikon, lingvistikon, amon, fakte ĉion. Oni lernis vortojn por novaj manĝaĵoj, konceptoj, lokoj kaj spertoj. En la dormejo kutime la pordoj restis malfermitaj, kaj en la dormĉambroj troviĝis grupetoj konversaciantaj, verkantaj, diskutantaj. Malmulte oni krokodilis... eĉ inter samlingvanoj. Kaj semajnon post semajno mi rimarkis la pliboniĝon de la parola lingvo kaj la kreskon de la esprimpovo. Sub la gvidado de Bill Maxey, kelkaj provis la ekzamenojn de UEA /ILEI, kaj nun esperplene atendas la oficialajn rezultojn.

Mi havis la honoron redakti la ĉiutagan ĵurnalon por la kursaro, ĉi-jare nomitan *NASKa Fasko* (pro la nova nomo de la kursaro, NASK). Kian plezuron mi spertis (kaj kian laboron!) Dum la tago mi rikoltis materialojn por la sekva tago; dum la vespero mi redaktis, korektis, entajpis, formatigis ktp. Dum la frumateno mi provlegis ĉion kaj poste kopiis kaj disdonis la ĵurnalon antaŭ la unua leciono de la tago. Estis interese ke neniam mankis materialo; la kursanoj tre entuziasme verkis kaj kontribuis (kvankam ili verŝajne aŭdis cent fojojn, ĉe ĉiu evento “Ĉu vi pretas verki artikolon por la ĵurnalo por mi?”). Kaj temis ne nur pri anoncoj kaj ŝercoj; ni vere havis viglajn raportojn, originalajn poemojn kaj literaturajn, kaj multe da informado. Ni profitis de la ĉeesto de lerta junulo (Tim Westover) kiu tuj kreis por ni hejmapaĝon por la kursaro. Tie vi povas legi kel-

kajn artikolojn el la *Fasko* kaj vidi aron da belaj fotoj de la studentoj kaj eventoj. (<http://www.medialabinc.net/nask/nask.htm>)

Inter la vesperaj eventoj, okazis prezentadoj pri japana kaligrafio, origamio, masaĝ-terapio, la lingvo-problemo en Kanado, Gvatemalo, irana vespero, japana te-ceremonio, videofilmoj kaj aliaj. Dum la “Internacia Vespero” oni vidis la grandajn talentojn de nia grupo, kaj dum “Internacia Poezia Vespero” ni spertis emociplenan deklamadon de poemoj en diversaj lingvoj el diversaj kulturoj.

Kiel kutime, ni havis okazojn intertrakti kun lokaj esperantistoj, unue ĉe pikniko en apuda parko, due en la tradicia “ĝardenfesto” ĉe ges-roj Harmon kaj cetero dum ekskurso sur monto Tamalpais kun Don Harlow kaj aliaj, dum la piroteknikaĵoj de la 4a de julio kaj dum kelkaj enurbaj ekskursoj. Ili multege kontribuis al la sukceso de la kursaro. Dankon!

Lastaj impresoj? Granda amikaro. Malfacilaj “ĝis-la-revidoj”. Larmoj en okuloj. Belaj memoroj. Manko de dormo. Superfluo de feliĉo. Frua foriro. Reveno al la “alia” mondo. Sed super ĉio, la konscio ke Esperantio estas vigla, ĝojplena loko, kaj ke mia vivo estas ege pli riĉa nun ol antaŭ mia loĝado tie. Eĉ post la kursaro nun ekburĝonas amasoj de e-poŝtaĵoj inter la novaj amikoj (estas interese ke nur unu el ĉiuj kursanoj ne havas e-poŝtan adreson), kaj mi kredas ke multos la fruktoj de tiuj semajnoj.

Antaŭ kelkaj jaroj, William Auld verkis artikolon por la revuo *Esperanto* en kiu li respondis la demandon “Kial vi estas esperantisto?” Unu el liaj respondoj estis, ke per Esperanto li gajnis la plej bonajn amikojn en sia vivo. Mi povas nur konsenti; Esperanto estas afero ne nur de la menso, sed ankaŭ de la koro. Mi alvenis San-franciskon kun valizoj kaj libroj, kaj foriris kun bonaj amikoj kaj belaj memoroj. Mi feliĉas esti esperantisto.

Lee MILLER (Columbia MO)

Internacia Manpremo

Supplement to *Esperanto USA* 4/2000

A Chinese Esperanto speaker once pointed out that Esperanto is like a linguistic handshake. When two people shake hands they both reach out halfway. When two people speak Esperanto they have both made the effort to learn a relatively easy, neutral language instead of just one of them making the effort to learn the other's difficult national language.

This is why this supplement is called *Internacia Manpremo* which means "an international handshake."

Esperanto in My Life

by Mark Haskell

Part Two

Arabic and Esperanto in Ethiopia and Rome

Arabic in that part of Ethiopia was like Spanish in El Paso, Texas; it was everywhere. I discovered I was able to get around and get things done much more easily than those people who only spoke English. It all served to reinforce my ideas about the language problem and the need for a solution. Part of this conviction stemmed from the problems with Arabic. I had been through a 47 week program to learn this language, and had studied it 30 hours per week in class for a total of 1,410 hours! Add to that eight hours of homework each week learning dialogs and doing written assignments, another 360 hours, and the total number of hours spent learning Arabic was 1,770. Even then, reading a newspaper was difficult, and the spoken language in East Africa varied considerably from what we learned in school. If there were going to be a language selected to be the second language for everyone, Arabic would not be it! I would often compare the time spent studying Arabic to the 100-200 hours I had spent over the previous few years teaching myself Esperanto. Even though in later years I would again be hard at work studying Arabic, this time in Cairo, Egypt, my Arabic fluency never did approach that of Esperanto.

While in Ethiopia I got a tape from a friend who told me that there was Esperanto activity at Southern Illinois University (SIU) in a special program. I began exchanging tapes with John Gadway, a professor in the German Department who had taken up Esperanto and was an eager enthusiast. I sent him a tape letter. In

later tapes Dr. Gadway told me about the Esperanto activities going on at the university. I knew I would be going back to southern Illinois after I finished my term in the Army; I was excited at the prospect of meeting some Esperanto speakers in the local area.

Leaving Ethiopia provided my first chance to use the delegate system of the Universal Esperanto Association (UEA). I had an old yearbook from the UEA and it turned out that I had a long layover in Rome. This was due to some helpful friends in Eritrea who set it up so that I had a long time as a layover! When I arrived in Rome I called one of the delegates listed. I explained (in Esperanto of course) that I was only there for about 24 hours and wanted to meet another Esperanto speaker and see some of the city. His response was that he was busy because he was a teacher and examinations were ongoing, so he had a lot of papers to grade. However he said someone from the Esperanto club would come by the hotel. Early that evening a big fellow came into the hotel asking for me. We introduced ourselves and he asked me what I wanted to do. I told him I had nothing special in mind. I just wanted to see a little of Rome. We took off for what ended up being a six or seven hour tour. We went to some coffee houses, visited the antiquities of the Forum and Coliseum, visited the "red light district", carried signs in a political demonstration until the police showed up, and spent a lot of time making

Contents

Esperanto in My Life by Mark Haskell	1
Silvia Rottenberg's Dream by Sylvan Zaft	3
Internacia Manpremo de Gigi Harabagiu	4

small talk. Finally after several hours of speaking Esperanto and having a good time I had to ask my guide if he spoke any English. He said no, he was just a warehouse worker who loaded trucks for a living. No money to take a course in English. He taught himself Esperanto. He asked me if I spoke Italian. I replied no. We had been talking, touring, eating, and having fun in a language that was native to neither of us. We spoke, laughed, made bawdy remarks, and laughed some more. Later in college I would be told by professors of linguistics that Esperanto doesn't work and that it is not a language. This experience alone gave me the insight that most comments like that were motivated by bias more than an academic curiosity and love of learning.

I got back to the U.S.A. in the summer of '72. Sure enough, there was Esperanto activity at SIU for the first few years after I returned. That was when I met Rich Ranc, who has remained a friend for the past 20 plus years. It was a lot of fun participating in Esperanto affairs and discussing language policy and language planning. I began to realize that language problems have a lot of other effects not always apparent at first glance.

I worked for a couple of years and then started

college in 1974. At first I thought I wanted to major in Russian, specializing in Arabic was not an option at SIU, but shortly afterward changed my major to linguistics. I guess my naïveté was showing again. I thought in linguistics I would encounter a lot of like-minded people. I discovered that in most instances linguistic studies in the U.S. are geared toward one thing: teaching English as a second language. In most instances the attitude toward Esperanto varied from indifferent to openly hostile. While I was disappointed in the lack of intellectual curiosity and knowledge-seeking in the academic community, I was having too much fun with Esperanto to worry about it. One good thing about my university experience was that the university library had a copy of the *Esperanto Antologio*, an 830-page collection of some of the best Esperanto poetry. I used to check that book out all the time and just carry it around to read whenever I got the chance. I really gained an appreciation for the beauty of Esperanto poetry from that book. Rich Ranc and I one day decided to set up an Esperanto conference. We did the groundwork: checked on hotel rooms, reserved meeting rooms at the university, and mailed out notices. The response was great. About 25 Esperantists traveled to Carbondale from surrounding states and we had a great weekend. Kent Jones and his family came along with Richard Wood and several others. The Jones children were just little kids; yet they babbled in Esperanto. It was really an experience to speak Esperanto with four and five year olds! About this same time I was invited to speak at the Chicago Esperanto Society Zamenhof-Tago banquet. Doris and I went up there and had a great time with the Esperantists there in Chicago. I got my BA in Theoretical Linguistics in 1977. I started graduate studies in the Linguistics Department in Teaching English as a Second Language. I got my Master's degree in 1979.

Internacia Manpremo

Supplement to Esperanto USA 4/2000

Editor:

Sylvan Zaft
PO Box 371
Farmington MI 48332

Contributions should be sent to "Sylvan Zaft" at the above address or, if possible, by e-mail to:

sylvanz@aol.com.

For this supplement we are especially interested in accounts of how you have used Esperanto. Have you formed strong international friendships? Have you had interesting experiences travelling abroad using Esperanto? Have you had fascinating correspondences with people in other countries?

Please send your accounts of these and other interesting experiences using Esperanto to the editor.

Bonega Gramatika Libro per la TTT

<http://www.concinnity.se/bertilow/pmeg/index.htm>

Tiu estas la retadreso de PMEG (La Plena Manlibro de Esperanta Gramatiko) verkita de Bertilo Wennergren. Tiu tre klara kaj utilega verko estas havebla elektronike dum iuj jaroj. Wennergren ade plibonigas la retlokon kaj ties verkon. La nuna versio estas 9.3 de la 14-a de marto, 2000.

Silvia Rottenberg's Dream

Silvia Rottenberg of Buenos Aires, Argentina had been interested in foreign languages for many years. She had dreamed about being able to hold conversations with people from all over the world, especially those whose native language was not Spanish.

She took steps to realize her dream. She studied English for years but she found the experience frustrating because she never reached the point where she was able to carry on a conversation in that difficult language. She jokes that after all of her hard work she just reached the point where she could say, "I don't speak English." Her experience was like that of millions of Americans who spend years taking courses in a foreign language and still cannot carry on anything like a normal conversation using their foreign language.

In 1980 Silvia Rottenberg came across a newspaper announcement about an Esperanto course that was being offered. She enrolled in the course and studied for a year. Her timing was perfect. The very next year the 66th *Universala Kongreso de Esperanto* was held in Brasília, the capital of the neighboring country Brazil where Portuguese is the national language. 1,749 Esperantists attended. They came from countries all over the world. After just one year of study, with just a fraction of the time and effort that she had put into English with very meager results, Silvia Rottenberg found herself carrying on conversations with Japanese, Chinese, Finns, Americans, Africans and people from many other countries. This was a very moving experience for her. Silvia Rottenberg's dream had come true.

She has visited the United States a number of times. She has spent a total of a month as a guest of two different families in New York City. She has taken part in the three week course at San Francisco State University, a course that attracts students from various parts of the world. When her son-in-law was studying at Michigan State University in East Lansing she paid visits there to be with her daughter, her son-in-law and her grandchildren. Silvia Rottenberg still does not speak English but she carried on fluent conversations with Esperantists in these different parts of the United States.

She has also used Esperanto overseas. Once on a

visit to Israel where her niece was getting married she had a free morning to spend in Jerusalem. She found the name and phone number of Matilde Landau in the *Pasporta Servo*, and she made a phone call. Matilde Landau had the morning free. Within a half hour the two women met at an agreed-on corner and the Israeli Esperantist greeted Silvia like an old friend and showed her around the city. Silvia had a similar experience in Madrid where she was met by a local Esperantist whose name she found in the *Jarlibro de Esperanto*, and she was shown the sights of the city including the Prado Museum. Obviously there was no language problem in Madrid because Spanish is the national language of both Spain and Argentina, but even there Esperanto proved valuable as an entrée to a local family.

In 1997 Silvia flew to San Francisco to take part in the Esperanto courses there. When she arrived at the airport, five Esperantists with a little Esperanto flag were waiting for her. There in a foreign city where she knew nobody, people she could converse with were waiting for her. She found this very moving.

She enjoyed the San Francisco course very much. One of her teachers was the Australian, Trevor Steele, whom she acclaims as an outstanding teacher. Trevor Steele is one of the outstanding fiction writers in Esperanto today. His great novel, *Sed Nur Fragmento*, deals with the conflict between rationalism and mysticism as played out in the experiences of a nineteenth century Russian explorer and intellectual in New Guinea, southeast Asia and Australia. In the course taught by Trevor Steele they read and discussed the stories in Claude Piron's *Vere aŭ Fantazie*. They read four stories a day.

Silvia Rottenberg serves as president of the Argentina Esperanto-Ligo. She has taught courses in Esperanto and her teaching has been the subject of a fine article in a Buenos Aires newspaper. She has put her name and address in the *Pasporta Servo*, the book that lists hundreds of Esperantists around the world who open their homes to visiting Esperantists. Her guests have included visitors from Brazil, Cuba, Estonia, France, Japan, Germany, the Netherlands, Norway and New Zealand. She has been able to carry on conversations with people from all over the world, most of whom do not speak Spanish, in her own home. This is another way in which her dream has come true.

In the mid nineties a Jewish University in Buenos Aires invited the famous Italian philosopher and novelist Umberto Eco to visit. Eco specializes in semiotics, a branch of philosophy that deals with the study of signs and symbols. He is most famous in this country for his medieval detective novel which has been translated into English as *The Name of the Rose*. He is best known among Esperantists for his book *The Search for the Perfect Language* which has been translated into several languages including Esperanto.

As the president of the Esperanto League of Argentina Silvia Rottenberg attended a press conference which Eco held. She asked him to give his opinion about Esperanto. He answered by saying that he had written an important book that deals with Esperanto and asked her if she had read it.

Rottenberg told him that the book (*The Search for the Perfect Language*) had not yet made it into Buenos Aires bookstores.

Then he answered her question. He said that he had a very high opinion of Esperanto. It had not succeeded so far because of the egoism of governments but the time might come when it would succeed due to the egoism of governments. By that he seemed to mean that when countries woke up to find that the language of another country was dominant over theirs they might finally work to adopt the neutral language Esperanto for international use, thus creating a level playing field.

If the day arrives when this happens then none of us will have trouble holding conversations with people all over the world.

<http://esperujo.ctw.net/fundamente/auskultu.htm>

This www address leads to sites where you can hear Esperanto on the web. This leads to a very useful site for intermediate students:

<http://www.esperanto.org/literaturo/RealAudio/>

There are currently twelve selections, all read very clearly, from authors such as Auld and Baghy, Poe and Tolkien.

You can download the texts and read along while you listen in streaming audio. Later, after you have become more familiar with the material, you can practice listening without the texts.

You can also download the sound files so you can play them when you are not online.

Internacia manpremo

de Gigi Harabagiu

Reading *Internacia Manpremo* reminded Gigi Harabagiu of an international handshake from long ago when she first came to the United States. In order to understand this fascinating little story please remember that back then the American dollar had about ten times its present value.

Mi enmigris Usonon en iu Vendreda vespero, ĝuste kiam okazis la Esperanto-kunveno en Nov-Jorko. Memkompreneble, mi deziris partopreni ĉi-tiun kunvenon. Mia unua Usona korespondanto Ralf Bonesper kondukis min tien.

Ĉiuj varme akceptis min kaj scivolis pri la lando el kiu mi eskapis, Rumanio. Sinjoroj Josefo Delpino kaj Grossu proponis promenigi min tra la urbo. Alia maljuna sinjoro (aspektanta neriĉa) Benjamin Reich volis nepre renkonti min Dimanĉe matene. Kun bedaŭro mi devis rifuzi al li pro la fakto, ke mi jam promesis tiun tagon al sinjoro John Futran kaj fraŭlino Lescher.

Tamen Dimanĉe matene, kiam mi estis preta forlasi la hejmon de miaj gastigantoj, eksonoris surpriza telefonvoko de s-ro Reich, kiu diris: "Mi troviĝas ĉi tie en Brooklyn kaj atendas vin en la subtera vagonarhaltejo. Mi scias ke vi ne havas tempon, sed mi retenos vin nur minuton."

Kiam mi eniris en la stacion, s-ro Reich alproksimiĝis kaj manpremis min, delikate enŝovinte al mi monbileton je \$100. Kompreninte lian geston, mi tuj retiris mian manon. Tiam s-ro Reich per ĝentila voĉo diris: "Sinjorino, vi alvenis en fremdan landon, vi estas veturonta al Cleveland, kie vi konas nenium. Povos okazi, ke vi ne tuj trovos laboron. Se vi ne volas akcepti mian donacon, tiam konsideru ĉi-tiun sumon kiel pruntedonon."

Ĝis fine mi rifuzis akcepti lian afablan oferon. Ni disiĝis amike, kaj mi neniam forgesos la bonkorecon de tiu samideano.

Post kelkaj jaroj reveninte al Nov-Jorko mi eksciis, ke s-ro Reich estis malsana, do mi kun s-ro Delpino vizitis lin en hospitalo en Brooklyn.

Tio estas la Esperanta solidareco. Ĉiujare foliumante la membro-liston de ELNA, mi rimarkas la nomon Benjamin W. Reich – dumviva membro. Multfoje mi pensas skribi al li, sed mi estas prokrastema. Eble li ne plu vivas: li ja estis maljuna kaj grave malsana tiam antaŭ 36 jaroj.

Manpremon tian mi ricevis unuafoje enpaŝinte Usonon....

PROPAEDEUTIC CLARINET

In shopping around for a new clarinet in the key of G or C, I had an interesting exchange of ideas with the inventor of a new style of clarinet. On his website www.firstclarinet.com Graham Lyons claims that "I was a woodwind teacher for 20 years and became very frustrated seeing countless children struggling with an instrument which was too big and heavy for them. It was obvious that they would learn faster with a lighter, smaller clarinet, and enjoy playing it more... [After learning the Lyons C clarinet] they could go on to any instrument and learn it very quickly having had the advantage of a number of years of instrumental training. But even if they buy a B-flat clarinet, there's no need to throw away their Lyons C clarinet. There's plenty of use for it." The parallels to the propaedeutic value of Esperanto were deep and obvious. So I sent Lyons a personal e-mail message in which I asked "Are you aware of the parallels of your project to aspects of the Esperanto language campaign? We are now emphasizing the propaedeutic value of studying Esperanto. Students have a devil of a time mastering the intricacies of (say) French grammar; many students fail and most develop at least something of a bad attitude toward language-learning. However, students who are given a year of training in Esperanto and then introduced to French are much more likely to succeed in French, for they have begun with a rationally planned language which is easier to learn and yields more satisfactory levels of success and accomplishment. Like the Lyons C clarinet, it does not become redundant, but rather continues to be useful. Esperanto also functions quite like the 'real thing' e.g. French, Japanese." I also proposed to write a short article about these fascinating parallels.

To my great surprise, the e-mail message which I received in response was written in Esperanto! Lyons wrote:

"Kara sinjoro Sloper,

Mi ne jam konsideris la paralelojn inter mia klarineto kaj esperanto, sed tiuj kiujn vi menciis estas ekzaktaj. Mi bonvenigus vian proponitan artikolon, sed bv. inkluzivi mian ret-adreson www.firstclarinet.com

Konfeso:

Mi ne estas Esperantisto, sed amiko-muzikisto estas samideano kaj tradukis por mi.

Kore salutas,

Graham Lyons"

After recovering from the shock of the pleasant and unexpected language-shift, my interest and enthusiasm were yet further piqued, so I looked around a bit more through the information and testimonials etc.

Elsewhere on the website, Lyons writes "There are pockets of enthusiastic teachers who are achieving amazing and literally unprecedented progress on my clarinet with their pupils. But many teachers are still a little scared of it." Again there is a strong parallel with our experience teaching Esperanto.

Lyons is optimistic about the future: "My clarinet has not yet achieved its full potential, but it's just a question of time. It took 15 years for recorders to be accepted as a standard instrument in early music education. Can you now imagine a Primary school without recorders?" Perhaps some time in the future, after the international language is accepted as a standard introduction to language-learning, we will be able to say "Can you imagine a school without Esperanto?"

Miko SLOPER (Berkeley CA)

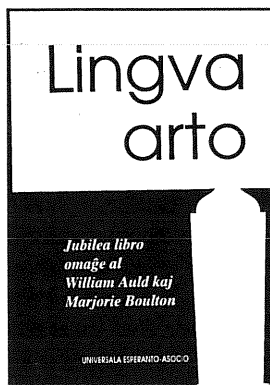

Hastur Music aperigis en 1994 KDon kun brua muziko sub la titolo *gherkin – ten esperanto love songs*. Se la produktintoj limiĝus uzi Esperanton nur kiel simplan vorton en la titolo, mi eble menciis ĉi diskon pli pozitive. Malfeliĉe, ili decidis montri siajn Esperantajn (ne)konojn, kun rezultoj, nu, ne nur ridindaj, sed ankaŭ nekompreneblaj. Jen specimeno: "Ĉi tio estas unika kaj historia albumo tiris el la formdona noktokluba jaroj pri gherkin, kiu vestis simila birdotimigiloj, aro sin sur fajro dum prezentadoj." Feliĉe, dadaismo ne ĝenas min. (I.O.)

Recenze

Lingva arto: jubilea libro omaĝe al William Auld kaj Marjorie Boulton. Vilmos BENCZIK (red.). Rotterdam: UEA, 1999. 217p. 210x145. Broŝurita. ISBN 92 9017 064 6. Kodo: LIN001, prezo: \$20.80

Jubileaj kompendioj estas sufiĉe oftaj en Esperantujo. La plej frua en mia posedo estas la “Arĝenta duopo”, celebranta la 25-jaran esperantistecon de

Kálmán Kalocsay kaj Julio Baghy; mi havas ankaŭ la (iom malpli ampleksan) sekvaĵon “Ora duopo”, pri la samaj du personoj. Unu el miaj komencaj Esperantaj libroj estis la “Memorlibro pri la Zamenhof-Jaro”, aperinta tuj post la centjara jubileo de la naskiĝo de L. L. Zamenhof; kaj simile aperis, 28 jarojn poste, “Jubileo”, por la centjara festo de la apero de la lingvo Esperanto. Atentinda estas ankaŭ la dika “Li kaj ni” por Gaston Waringhien. Mankas al mi (sed supezeble jam aperis en lastaj jaroj) tiaj verkaĵoj honore al Juan Régulo Pérez kaj Reinhard Haupenthal, el kiuj ambaŭ forte kontribuis (rilate Haupenthal’on, -as) al la disvastigado de la Esperanta literaturo. Mi ie aŭdis onidiron, ke aperos tia libro omaĝe al André Albault, kiu – malgraŭ kelkaj ideoj pri kiuj mi forte malkonsentas – certe meritas ĝin pro sia multjara laboro por Esperanto.

Lasta kontribuo al ĉi tiu ĝenro fare de la eldona fako de la Universala Esperanto-Asocio estas “Lingva Arto”, kiu festas la samtempajn 75-jarajn jubileojn de William Auld kaj Marjorie Boulton en 1999.

Kiel en ĉiuj tiaj libroj, oni ofte preteratentas la jubileatojn, favore al pli ĝeneralaj temoj, kiuj malmulte aŭ neniom rilatas la koncernajn personojn. Kom-

preneble, kelkaj verkantoj lojale traktis la koncernatojn. Gerrit Berveling priskribas la efikon de la poemaro “Eroj” de Boulton je lia persona kredaro. Reginald Jaderstrom analizas komunajn temojn feminismajn en kelkaj el la verkaĵoj de Boulton (grandparte temas pri noveloj el “Okuloj”). Edwin de Kock resumas la vivon kaj interesojn de Auld. Stefan Maul omaĝas la redaktistajn laborojn de Auld kaj Boulton ĉe “Monato” – rimarkindas, ke Auld ricevas mallongan laŭdon, dum la pli granda parto de la artikolo laŭdegas la talentojn de Boulton. Ljubomir Trifončovski dediĉas kelkajn paĝojn al aperoj de artikoloj de aŭ pri Auld en “Literatura Foiro” – temas efektive pri nura bibliografieto, kun remburaj citaĵoj. Aleksander Korĵenkov provizas nin per tre interesa artikolo pri “La mastro de la ringoj” de J. R. R. Tolkien, emfazante la superecon de la Auld’a traduko super aliaj tradukoj (ĉefe ruslingvaj), kiujn li konas. John Wells prezentas rikolton de la literaturaĵoj de Auld kaj Boulton en TTT (tamen la listo estas iom eksdata, ofta afero en la reto, kaj cetere ne mencias la diversajn enretajn tradukaĵojn faritajn de tiuj du). Laŭlum proponas longan poemon omaĝan al Boulton kaj Auld, kaj Humphrey Tonkin diskutas la ŝekspiraĵon “Epifanio” pere de la traduko de Auld (li iom diskutas, tiurilate, ankŭ la tradukon de “Komedio de eraroj”, al kiu kontribuis ankaŭ Auld).

Mi devus menciĝi ankaŭ la artikolon de Manuel de Seabra, pri “La infana raso”, en la antaŭa alineo, sed fakte ĝi traktas (ĉefe rilate al Auld) la temon de intertraktado inter niaj verkistoj kaj nia publiko, kiun – sen difinita rilato al Auld aŭ Boulton – diskutas ankaŭ Tacuo Hugiĝimoto; do la du artikoloj estas kune menciindaj, kvankam nur unu el ili vere rilatas al la jubileatoj.

Kaj ekzistas amaso da artikoloj, kiuj diskutas la lingvon kaj nur supraĵe aŭ tute neniel mencias s-anojn Auld kaj Boulton. Geraldo Mattos, ekzemple, longe diskutas la ĝustan tradukon de la itala aforismo “traduttore—traditore” (tradukanto—perfidanto); en tiu diskuto iom periferie rolas Auld (kiu ie citis la konatan “traduko—trukado” de Reto

Rossetti). Nu, tiu artikolo estas eble pli trafa ol la polemika “La alternativo” de Werner Bormann, kiu sukcesas lastapaĝe enŝovi la nomon de Auld (kiu mem siatempe verkis sufiĉe da polemikaj esoj pri Esperanto por meriti pli grandan mencion), aŭ “Semado sur la verspado”, en kiu ĉina poeto Mao Zifu proze kaj poezie aŭtobiografias sen ajna mencio de la jubileatoj.

Inter la aliaj artikoloj, legindaj (pro diversaj kialoj) estas tiuj de Vilmos Benczik, kiu diskutas la eventualan influon de la skriba lingvaĵo je la modernaj parolaj lingvoj, ne nur en Esperanto; Jorge Camacho, kiu defendas almenaŭ kelkajn neologismojn (sed kies difino de la vorto “neologismo” ne tute kongruas kun la mia); Paul Gubbins, kiu komparas la Berlinojn de “Metropoliteno” kaj “Kiel akvo de l’ rivero”; Abel Montagut, kiu diskutas netradiciajn funkciojn de lingvoj; kaj Giorgio Silber, kiu iom adresas la saman temon por pravigi siajn movadpolitikajn ideojn.

Utilaj por kompletistoj estos la bibliografioj pri la verkaĵoj de Auld kaj Boulton, kompilitaj de Christian Cimpa*. Fine de la libro estas interesa biografietaro pri la kontribuintoj.

Se interesas vin la lingvo, la movado, la literaturo, kaj – ĝis iu grado – la personoj de William Auld kaj Marjorie Boulton, la libro meritas vian atenton.

*Por interesitoj, preskaŭ la plena originala poemaro de William Auld haveblas en la unuvoluma “En barko senpilota”, kiun Edistudio aperigis antaŭ 13 jaroj. Ĝis nun, mankas tia kompilaĵo por Marjorie Boulton.

Don HARLOW (Pinole CA)

Bonvolu memori ke ĉiuj mendoj senditaj al ELNA devas esti antaŭpagitaj. Por ĉiuj mendoj de varoj necesas pagi ankaŭ sendokostojn. Nur varoj sendataj al kaliforniaj adresoj estas impostendaj, dum la servoj ne estas imposteblaj, sendepende de la klienta adreso. Por pliaj informoj, bonvolu rigardi nian ĉi-jaran librokatalogon.

75 jaroj, William AULD. *Jekaterinburgo: Sezonoj*, 1999. 47p. 195x145. Broŝurita. Kodo: SEP006, prezo: \$4.60

75-jariĝo estas sufiĉe granda atingo por homo. Aldone al la multaj omaĝoj al William Auld, nia honorato tion atinginta, el lia propra plumo (tajpilo? komputilo?) venas ĉi tiu mallonga sed informoplena verko.

En Prefaco li klarigas (per citaĵo el alia verko), ke “la internacilingva publiko” fakte ne havas grandan intereson pri sia literaturo, nek pri siaj verkistoj. Sed li ja timas, ke post lia morto iu trafos detalajn de lia vivo, ellaboros (mis)konkludojn kaj anoncos “profesore al furor-avida publiko”, ekz. ke “[k]vankam li aspektis tre vira, lia edzino lin ofte batis”. Povus okazi ankaŭ, ke eventuala biografisto miskomprenos liajn poemojn, ne sciante ke li estas “observanto, ne partoprenanto”. La originalo en la poemo Anna, ekzemple, ne estas vera persono kiun li vizitadis, sed nura simbolo.

Do, eĉ se li ne opinias la propran vivon sufiĉe grava aŭ interesa por Esperanta legantaro, pro trijara “sieĝo” de sezonisto Aleksander Korĵenkov li finfine konsentis produkti la jenan verketon.

La aŭtobiografia teksto estas stile simpla, rekta, esence sen fanfarono. Priskribante la propran vivon, Auld alternadas inter la esperantista kaj la alifaceta. Ni ekscias, ke Auld havas fratinon proks. ok jarojn malpli aĝan. Pro tiugrada aĝ-diferenco, ili estis “kvazaŭ du sol-

infanoj” al kiuj mankis komunaj intereso-
soj. Tia fakteto pri naskiĝ-ordo kaj familio-grandeco eventuale havas signifon kiam oni provas tutkompreni amikon, konaton aŭ famulon. Ni ekscias ankaŭ, ke li “estis kapabla sportisto ekde tre juna aĝo”. Ni trovas inter gravaj verkistoj tiujn sen elstara korpa lerteco kaj ankaŭ tiujn kiuj ja havas kapablon kaj korpan kaj mensan. Ĉu ĉi lasta speco estas pli integra, tuteca? Ni diru ke almenaŭ por ĉi tiu homo la integriĝo ja ne estis malavantaĝo. (Ĉu pro tio li dum tiom multaj jaroj havas la eltenivon esti vorema leganto kaj fekunda verkanto?)

Post la dua mondmilito, Auld aniĝis al glasgovaj Esperanto-grupoj neŭtrala kaj laborista. En ĉi lasta oni ne permesis uzadi la anglan lingvon. Sub la influo de la grupo kaj ties ano Reto Rossetti, Auld kaj amiko/kunlaboranto John Francis decidis mem ne plu uzi la anglan inter si. (Tiuj, kiuj krokodilemas, precipe ĉe eklaciĝo, pripensu!)

Jen aliaj specimenaj sciigoj kaj opinioj diversloke en la libro:

– p. 19: Kio mankas al Esperantujo? Mankas iu “centrismo” kaj reala internacieco en la pensado. La federacia strukturo de UEA “apogas la paroĥismon”, kiu aktivigas ekz. ĉe esperantistoj skotaj, francaj, nederlandaj.

– p. 22. La lastatempan tradukegon *Mastro de l' Ringoj*, li opinias iasence sia “ĉefplenumo”. La lingvaĵo ne estas “malfacila”, kiel pensas iuj alilandanoj. Fakte, “ĝi estas bele klasika angla stilo, kiu bele konvenas al esperantigo”.

– p. 23. Liaj plej ŝatataj Esperantaj ver-

koj (kiujn li volonte relegas) estas *Metropoliteno* (Varankin), *Hura!* (Baghy), *Infanoj en torento* (Engholm). Liaj plej ŝatataj poetoj estas Boulton, Kurzens, Adamson.

Inkluziviĝas trideko da poemoj originalaj kaj tradukitaj, kiujn li mem elektis por ĉi tiu libreto: pluraj estas sufiĉe famaj, aliaj ne. Ĉiu meritas (re)legon okaze de la enmaniĝo. Unu estas *Ebrio*, kiun ĉe la apero kaj dum multaj jaroj oni taksis ege amuza kaj laŭtleĝinda. Tamen en nia plej aktuala epoko multaj pensas ĝin ofenda kaj malkonvena al la seriozeco de alkoholismo. Do jen ĝi aperas por via privata lego kaj (re)takso.

Troviĝas ankaŭ 16 fotoj kun pozoj formalaj kaj neformalaj, kio helpas bildigi la familianojn kaj aliajn proksimulojn. Kaj fine kvarpaĝa Bibliografio kiel eventuala kontrolo pri verkoj legitaj kaj ankoraŭ leg-endaj.

Mi jam legis mezkvante multon el la originala kaj traduka verkaro de William Auld. Ankoraŭ restas multe pli. Li ankaŭ gvidadis min en la legado de aliaj beletraĵoj, ekz. per sia Baza Legolisto de 51 volumoj (1988) kaj ties suplemento (1997). Mi neniam havis okazon renkontiĝi kun Auld vid-al-vide. Sed en la pasinta jardeko li dufoje respondis al leteroj miaj. Tiujn respondojn mi konservas kvazaŭ ili venus de usona poeto Robert Frost, ĉar mi taksas nian propran laŭreton je simila nivelo. Mi trovas la libron oportuna resumo kaj klarigilo pri liaj vivo kaj pensoj.

Reg JADERSTROM (Mililani HI)

Menciinde

At the 48th ELNA Convention in Atlanta (May 18th – 21st), the International Society of Friendship and Good Will (ISFGW) awarded Certificates of Commendation and Recognition to the following: Jimmy Carter, the 38th President of the United States; Former First Lady Rosalynn Carter; Dr. Claude Piron of Switzerland; William Auld of Scotland; Andrzej Pettyn of Poland; and David B. Richardson and Michael J. Sloper of the

United States. The awards were presented by Dr. Stanley J. Drake, president of ISFGW since 1982. David B. Richardson was awarded a Certificate of Commendation and Recognition for his outstanding book, *Esperanto – Learning and Using the International language*, and for his contributions to the Esperanto movement. Michael J. (Miko) Sloper was awarded a Certificate of Commendation and Recognition for his meritorious service as Director of ELNA's Central Office for the past seven years and for his contribution to

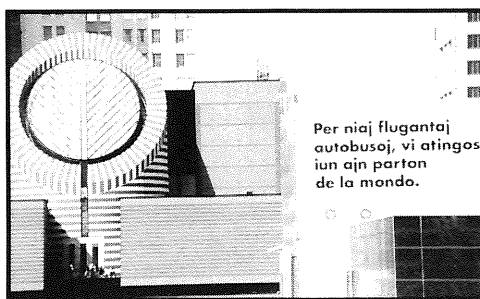
the Esperanto movement. (Stanley J. DRAKE, Atlanta GA)

La unua simfonio komponita speciale por Esperanta teksto prezentiĝos por la unua fojo al la publiko la unuan semajnon de oktobro en la moravia urbo Olomouc (Ĉeĥio). Samokaze ĝi registriĝos por posta eldono KDe. Por pliaj informoj kontaktu la komponinton: David Gaines, 21274 Smokehouse Ct, Ashburn VA 20147; ☎ 703/723-1777; ✉ davegaines@aol.com.

Adiaŭon al James Boggs (Salinas CA), mortinta antaŭ nelonge.

Magic writing on the wall

During the just-completed summer intensive Esperanto courses at San Francisco State University, the students were greeted with an amazing manifestation of public use of Esperanto. The curators of the Yerba Buena Center for the Arts decided to decorate their three-storey theater building with "word art" submitted by six different artists. The theme of the project is "interconnectivity and global communication" so the use of Esperanto was an obvious choice. The panel shown in the picture is the most prominently visible of the six, as it faces a large popular park and a multiplex of film theaters. Actually the inclusion of this Esperanto poem had nothing to do with the S.F. State program: it was only a happy coincidence. Hundreds of thousands of people will be exposed to this highly visible manifestation of the international language during the coming several months of the exhibition. Soon after its appearance the San Francisco *Chronicle* printed a review of the exhibition which included the lead paragraph "People will undoubtedly be puzzled by some of the pieces written in big black letters across the fly tower of the theater at Yerba Buena Center for the Arts. Not everyone, after all, is fluent in Esperanto or the lyrics of

John Lennon." Later in the review, the author refers to "the small explanatory text that, among other things, will translate Stephanie Syjuco's piece. With a lovely ironic touch, she composed an ode to the Internet in Esperanto, the hoped-for universal language that almost nobody speaks. 'By means of our flying buses,' it says 'you will reach any part of the world.' After seeing the piece, the director of local Esperanto League emailed the center to say thanks." The director and several dozen other "almost nobodies" sent letters objecting to the condescension and misstatement in the review. Several days later, the *Chronicle* printed a fine letter from ELNA member and SFSU student Tim Westover which corrected the error and included ELNA's contact information. Quite a few people telephoned the CO and/or visited the website as a result of Tim's letter, so "all's well that ends well"!

Miko SLOPER (Berkeley CA)

Leteru!

István LAJCSÁK, Borisa Kidriča 41, YU-23333 Majdan, Jugoslavio, 30-jara E-komencanto (edzo kaj patro) deziras korespondi pri diversaj temoj.

Ayeni Ayodede Olabode, PO Box 3448, Agege, Lagos State, Niĝerio, universitata sociologo ŝatus korespondi por altigisian E-nivelon.

Menciinde

Provante testi la atenton de la legantoj de *Esperanto USA*, la presisto iom rearanĝis la paĝojn de la antaŭa numero. Li faris tion sen nia aprobo, kaj ni estis same konfuzitaj kiel vi. Niajn sincerajn pardonojn al niaj legantoj.

Pro rapidemo flanke de la kompilintoj de la ĉi-jara *Membrolisto*, el la listo de estraranoj kaj komisiitoj forfalis la komisiito pri testamentaj aferoj, William R. Harmon, kaj la komitatestro de la rimedia komitato, Mark Lambert. Ni pardonpetas pro la eraroj.

Ekde la unua de aŭgusto ĉi-jara, la nova estro de la investa komitato estas D. Gary Grady.

KELI (Kristana Esperantista Ligo Internacia) havas novan peranton en Usono: Jerald VEIT, 3578 S Taylor Av, Milwaukee WI 53207; ☎ 414/482-8903; ✉ jveit@execpc.com.

Esperanto League for North America
PO Box 1129
El Cerrito CA 94530

Non-Profit Org
US POSTAGE
PAID
Permit #1040
Leesburg, FL
34748